

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა
შრომითი უფლებების დაცვასთან დაკავშირებული
პრობლემები და პრაქტიკა საერთაშორისო და ქართული სამართლის მიხედვით

ანა კობახიძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის სკოლის საჯარო სამართლისა და პოლიტიკის სამაგისტრო პროგრამის
ფარგლებში

საჯარო სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის

მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: თამარ გურჩიანი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის სკოლის ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2018 წელი

განაცხადი, როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ანა კობახიძე

21.06.2018

აბსტრაქტი

მოცემული ნაშრომის მიზანს წარმოადგენს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა პრობლემების განხილვას სამართლებრივ და პოლიტიკურ კრილში.

დღესდღეობით საერთაშორისო საკანონმდებლო სისტემა განვითარებულია შშმ პირების დასაქმების მიმართულებით - მიღებულია მრავალი საერთაშორისო სამართლებრივი აქტი, რომლებიც დროთა განმავლობაში იხვეწება და სრულყოფილ სახეს იღებს. ამავდროულად, ვითარდება საზღვარგარეთ არსებული პრაქტიკა და პოლიტიკური მიდგომები.

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების დაცვა 90-იანი წლებიდან მოყოლებული პრიორიტეტული გახდა ყველა სახელმწიფოსათვის და ისეთი საერთაშორისო ორგანიზაციებისათვის, როგორებიცაა, ევროკავშირი, გაერო და ა.შ.

საქართველო ბოლო ათწლეულის განმავლობაში შეუერთდა სხვადასხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებასა და შეთანხმებას, შეიქმნა ახალი საკანონმდებლო აქტები ეროვნულ დონეზე, განხორციელდა უკვე არსებულ სამართლებრივ აქტებში ცვლილებები, რომლებიც შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებებს, მათ შორის, შრომისა და დასაქმების უფლებებს უზრუნველყოფდა. მიუხედავად ამისა, მათი დამოუკიდებელი ცხოვრების უზრუნველყოფის გარშემო არსებული თითქმის ყველა პრობლემა მოუგვარებელია.

დღესდღეობით ძალიან დაბალია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ჩართულობა სოციალურ, ეკონომიკურ და პოლიტიკურ პროცესებში.

მოცემულ ნაშრომში წარმოდგენილია: საერთაშორისო და ეროვნული სამართლებრივი აქტების, სტანდარტების ანალიზი, საჯარო ინფორმაციისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა დასაქმების სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე ძირითადი პრობლემების განსაზღვრა და მათი მოგვარების გზების განხილვა. აგრეთვე, საქართველოში არსებული პროგრამების მიმოხილვა.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები, სახელმწიფო პოლიტიკა, შრომისა და დასაქმების უზღუდა.

Abstract

The aim of this work is to discuss the problems of persons with disabilities in the legal and political context.

Nowadays, the international legislative system has been developed in the field of employment for disabled people – It has been adopted by many international legal acts that are improving over time and are getting a perfect look. At the same time, foreign practice and political approaches are being developed.

Protection of persons with disabilities has been a priority since the 1990s for all states and international organizations such as the European Union, the United Nations, etc.

Georgia has joined various international treaties and agreements over the last decade, with new legislative acts on its national level, amendments to existing legal acts that guarantee the rights of persons with disabilities, including labor and employment rights. Nevertheless, almost all the problems surrounding their independent lives are unresolved.

Today, the involvement of disabled people in social, economic and political processes is very low.

This work presents the following: international and national legal acts, standards analysis, determination of main problems and review of the ways of their settlement based on statistical data on employment of public information and persons with disabilities. Also, review of existing programs in Georgia.

Key search keywords: Persons with disabilities, state policy, rights of labour and employment.